

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VÀO GIÁO DỤC LÝ TƯỞNG CÁCH MẠNG CHO THANH NIÊN VIỆT NAM TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

ĐỖ CÔNG TIẾN* - NGUYỄN TẤN TOÀN**

Lý tưởng cách mạng có vai trò to lớn, là giá trị cốt lõi và là cơ sở để định hình phẩm chất chính trị, đạo đức, lễ sống và nhân cách của thanh niên - người chủ tương lai của đất nước; đồng thời, thiết lập định hướng và nuôi dưỡng niềm tin, khát vọng vươn lên cho thanh niên. Kế thừa những giá trị tư tưởng sâu sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh về giáo dục lý tưởng cách mạng có ý nghĩa rất quan trọng nhằm góp phần giữ vững tinh thần, lòng tin, khát khao cống hiến vì Tổ quốc xã hội chủ nghĩa của tầng lớp thanh niên hiện nay.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng vẻ vang, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi trọng vị trí, vai trò của thanh niên; đặc biệt, Người luôn dành sự quan tâm, chăm lo đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ. Trong bản *Di chúc* (năm 1969), ngay sau phần nói về Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dành một phần quan trọng nói về vai trò của thanh niên và công tác thanh niên, Người viết: “ĐOÀN VIÊN VÀ THANH NIÊN ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục *đạo đức cách mạng* cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng”, vừa “chuyên””⁽¹⁾.

Lý tưởng cách mạng mà Người quan tâm giáo dục, bồi dưỡng cho thế hệ trẻ chính là mục tiêu và con đường của cách mạng Việt

Nam; là độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Tùy theo yêu cầu của từng giai đoạn cách mạng và quan điểm phát triển mà nội dung cụ thể của lý tưởng cách mạng có thể khác nhau về mức độ, tầm quan trọng,... song cái “bất biến” trong mọi thời kỳ của lý tưởng cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam là độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Nếu trong cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân, thế hệ trẻ Việt Nam thấm nhuần chân lý: “Không có gì quý hơn độc lập tự do” và hướng tới một xã hội “ấm no, hạnh phúc”, thì ngày nay, lý tưởng xã hội chúng ta xây dựng là “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”.

*, ** Tạp chí Cộng sản

(1) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t. 15, tr. 622

Thanh niên với tư cách là người “chủ” tương lai của đất nước, là những chiến sĩ kiên trung, hạt nhân cách mạng đưa đất nước phát triển theo con đường chủ nghĩa xã hội, nên phẩm chất hàng đầu cần có là sự giác ngộ, trung thành với lý tưởng, ý chí kiên định đấu tranh cho thắng lợi của lý tưởng. Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn: “Đảng ta phải ra sức tăng cường giáo dục toàn Đảng về lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, về đường lối, chính sách của Đảng, về nhiệm vụ và đạo đức của người đảng viên”⁽²⁾. Người từng nói: “Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, trước hết cần có những *con người xã hội chủ nghĩa*”⁽³⁾. Con người xã hội chủ nghĩa trước hết cần có lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, giác ngộ sâu sắc lý tưởng cách mạng. Người đặc biệt quan tâm tới giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên, đào tạo họ thành lớp người kế tục sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, “Muốn làm tròn nhiệm vụ vẻ vang ấy, thanh niên ta cần phải thấm nhuần *tinh thần làm chủ nước nhà* và phải *trau dồi đạo đức của người cách mạng*”⁽⁴⁾.

Văn kiện Đại hội XIII của Đảng khẳng định: “Tăng cường giáo dục thế hệ trẻ về lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, nâng cao lòng yêu nước, tự hào dân tộc, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, khát vọng vươn lên”⁽⁵⁾. Việc chăm lo, giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên vừa có tầm chiến lược, vừa có tính cấp thiết, có nội dung phong phú, toàn diện. Thanh niên là những người từ đủ 16 tuổi đến 30 tuổi, lớp người đang lớn lên, trưởng thành, lập thân lập nghiệp. Do vậy, đổi mới nội dung, hình thức giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên nhằm nâng cao nhận thức, giúp họ thấy rõ trách nhiệm, say mê với lý tưởng, thực sự là đội xung kích, cách mạng thực hiện mục tiêu, lý tưởng của Đảng;

sống có lý tưởng, không có hoài bão. Nếu Đảng xem nhẹ công tác bồi dưỡng, giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên thì sẽ dễ dẫn tới hiện tượng thanh niên sống không có định hướng đúng đắn; vì vậy, cần chú trọng chăm lo bồi dưỡng, giáo dục lý tưởng cách mạng cho họ. Bởi lẽ, họ là lớp người kế tục sự nghiệp cách mạng của cha anh, là người tiếp thu những tiến bộ khoa học - công nghệ tiên tiến, hiện đại phục vụ cho sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Bên cạnh đó, thanh niên cũng là đối tượng quan trọng để các thế lực thù địch lôi kéo, chuyên hóa, thực hiện các âm mưu “*diễn biến hòa bình*” rất thâm độc và nguy hiểm. Do vậy, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp thiết thực nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên hiện nay.

Giáo dục thanh thiếu niên là nhiệm vụ của cả hệ thống chính trị, trong đó Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh có vai trò quan trọng, được Đảng tin cậy giao nhiệm vụ là “trường học xã hội chủ nghĩa của thanh niên”. Bởi, “Theo luật tự nhiên, già thì phải yếu, yếu thì phải chết. Nếu không có cán bộ *mới* thế vào, thì ai gánh vác công việc của Đảng”⁽⁶⁾, từ đó cho thấy việc “bàn giao thế hệ” là tất yếu, vừa trao lại cho thế hệ sau những gì đã có, mà quan trọng hơn, khó khăn, gian khổ hơn nhiều là chuẩn bị cho lớp kế cận những gì cần thiết cho họ một cách vững chắc nhất, tốt đẹp nhất. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn căn dặn: “Nếu thế hệ già khôn hơn thế hệ trẻ thì không tốt. Thế hệ già

(2) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 15, tr. 547

(3), (4) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 13, tr. 66, 89

(5) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t. I, tr. 168

(6) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 5, tr. 277

thua thế hệ trẻ mới là tốt”⁽⁷⁾. Đó là lời dặn dò chân tình đối với Đảng và cả hệ thống chính trị, phải giáo dục - đào tạo thật tốt lớp kế tục sự nghiệp cách mạng vẻ vang, xây dựng nước Việt Nam hùng cường, phát triển...

Suốt cả cuộc đời, dù bận trăm công nghìn việc, nhưng Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành biết bao công sức và trí tuệ cho việc đào tạo, bồi dưỡng các thế hệ thanh niên nước ta thành lớp người hăng hái đấu tranh cho độc lập, tự do của Tổ quốc và chủ nghĩa xã hội. Ngay từ những ngày đầu cách mạng còn “trúng nước”, cùng với việc thành lập Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên, gửi những thanh niên ưu tú của nước ta vào học Trường quân sự Hoàng Phố, cử đi đào tạo ở Mát-xcơ-va,... Người trực tiếp đào tạo nhóm thanh niên Việt Nam từ Thái Lan sang Quảng Châu, trong đó đồng chí Lý Tự Trọng đã trở thành người Đoàn viên thanh niên Cộng sản đầu tiên; Người luôn dành sự quan tâm đặc biệt tới giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức cho thanh niên, bởi, “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất trọng và rất cần thiết”⁽⁸⁾.

Thế hệ thanh niên Việt Nam hiện nay có vai trò, trách nhiệm rất lớn trong thực hiện mục tiêu, khát vọng về một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng vào năm 2045. Nuôi dưỡng hoài bão, khát vọng vươn lên; nêu cao tinh thần trách nhiệm của thanh niên đối với đất nước, với xã hội,... là nhân tố quyết định sự thành công của sự nghiệp cách mạng, vượt qua mọi khó khăn, thách thức, tranh thủ thời cơ, thuận lợi, sớm đưa nước ta trở thành một nước phát triển, thu nhập cao, theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Tư tưởng Hồ Chí Minh về “trồng người” còn chỉ ra cho chúng ta mục tiêu mà nền giáo dục phải đạt tới là mang lại một chất lượng mới cho từng con

người, cũng như cho cả dân tộc. Mục tiêu ấy tóm lược là: “*Phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân, làm cho dân giàu, nước mạnh*”; cần “phải chú trọng đủ các mặt: đạo đức cách mạng, giác ngộ xã hội chủ nghĩa, văn hóa, kỹ thuật, lao động và sản xuất”⁽⁹⁾. Tức là phải giáo dục, nâng cao trình độ về mọi mặt cho thế hệ trẻ, phát huy mọi khả năng sẵn có của thanh niên mới có thể giúp họ hoàn thành trọng trách nặng nề, nhưng rất vẻ vang, là người chủ tương lai của nước nhà.

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi thanh niên là lực lượng “rường cột” của đất nước, tương lai của dân tộc và hạnh phúc của mỗi gia đình. Điều dễ nhận thấy mỗi lần nói, viết về thanh niên, Người thường nói và viết rất ngắn gọn, đơn giản, nhưng rất sâu sắc, mục đích làm sao cho thanh niên hiểu và thấy được trách nhiệm của mình để tham gia vào công cuộc xây dựng đất nước. Theo Người, thanh niên là lớp người trẻ tuổi có hoài bão, ước mơ, giàu nghị lực và rất khát khao cống hiến với lý tưởng cao đẹp, có đức xả thân và nghĩa lớn và lòng vị tha sâu sắc; đó là lứa tuổi đang ở thời kỳ sung sức vươn lên, ham hiểu biết, khám phá, thể hiện mình, có khả năng tiềm ẩn trong việc thực hiện lý tưởng, niềm tin và mục tiêu cao quý của xã hội; đó là lứa tuổi có tính nhạy cảm, tiếp thu rất nhanh với cái mới, cái đẹp và cái tiến bộ mà ít chịu ảnh hưởng của những tiêu cực và thành kiến của quá khứ.

Nếu thanh niên được định hướng giáo dục tốt, phù hợp với tính cách và tâm lý thì sẽ giúp họ có lý tưởng sống cao đẹp, phát huy

(7) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 13, tr. 274

(8) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 15, tr. 622

(9) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 12, tr. 647

tài năng, tính sáng tạo, sẵn sàng hy sinh vì đại nghĩa. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng viết: “Một năm khởi đầu từ mùa Xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội”⁽¹⁰⁾. Người đã chỉ ra tuổi thanh niên là thời kỳ đẹp nhất, sống động nhất, như mùa xuân trăm hoa đua nở, tràn đầy nhựa sống. Đó là hình ảnh nói lên sức trẻ có thể đào núi, lấp biển mà cả dân tộc và xã hội luôn kỳ vọng, tin yêu. Trong nhiều bài phát biểu, bài viết của Người, thanh niên là lớp người trẻ tuổi, có sức khỏe, năng động sáng tạo, nhưng còn thiếu kinh nghiệm do chưa từng trải, cần phải được xã hội quan tâm chăm sóc, vun trồng để họ trở thành người công dân hữu ích cho đất nước; thanh niên với tính chất là đại diện cho lực lượng xã hội đông đảo, luôn hăng hái xung phong đi đầu trong mọi nhiệm vụ khó khăn, gian khổ, có khả năng hoàn thành tốt các nhiệm vụ được giao... Có thể khẳng định, tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên luôn nhất quán một quan điểm, thanh niên là lực lượng năng động, sáng tạo, giàu nghị lực, có lý tưởng cao đẹp, có thể đảm trách và hoàn thành tốt các nhiệm vụ khó khăn, nặng nề khi cách mạng giao phó.

Thực hiện lời di huấn của Người, bước vào thời kỳ đổi mới, tổ chức đoàn các cấp đã phát động nhiều phong trào để giáo dục lý tưởng, đạo đức, lối sống cho thanh niên, điển hình như “Thanh niên lập nghiệp, tuổi trẻ giữ nước”, “Tiến quân và khoa học kỹ thuật”, “Thanh niên tình nguyện”... Và hôm nay, đoàn viên thanh niên cả nước đang hăng hái thi đua, thực hiện hai phong trào hành động cách mạng: “xung kích, tình nguyện phát triển kinh tế xã hội và bảo vệ Tổ quốc” và “đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp”. Nhiều chương trình thanh niên tham gia phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh được triển khai, phát huy hiệu

quả to lớn, như xây dựng cầu giao thông nông thôn, miền núi; xây dựng làng thanh niên lập nghiệp, đảo thanh niên; triển khai các dự án đưa trí thức trẻ tình nguyện về nông thôn, miền núi. Phong trào “tuổi trẻ chung tay xây dựng nông thôn mới”, “thanh niên tham gia xây dựng văn minh đô thị” được triển khai rộng khắp, có hiệu quả, được cấp ủy, chính quyền và nhân dân ghi nhận; đặc biệt, trong giai đoạn dịch bệnh COVID-19 diễn biến phức tạp, nhiều đoàn viên, thanh niên tình nguyện xung phong vào “vùng đỏ” tham gia chống dịch...

Bên cạnh những kết quả đạt được đáng ghi nhận, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh niên còn bộc lộ nhiều hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Nhiều tổ chức, cá nhân chưa nhận thức đúng và đầy đủ tầm quan trọng của nhiệm vụ giáo dục thế hệ trẻ, nhất là trong bối cảnh đất nước có nhiều thay đổi. Việc cụ thể hóa chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác giáo dục thế hệ trẻ chưa kịp thời và hiệu quả; nhiều mục tiêu, chỉ tiêu chưa đạt yêu cầu. Vai trò, trách nhiệm của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội trong chăm lo, giáo dục thế hệ trẻ chưa được như mong muốn, chưa đáp ứng với yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn hiện nay. Một bộ phận giới trẻ giảm sút niềm tin, sống vô cảm, thực dụng, thiếu ý thức chấp hành pháp luật, thiếu lý tưởng, xa rời truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc; thậm chí, một số ít thành phần còn bị các thế lực thù địch lôi kéo, kích động chống sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc ta. Tình trạng tội phạm và tệ nạn xã hội trong giới trẻ ngày càng diễn biến phức tạp...

(10) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 4, tr. 194

Đề nâng cao hiệu quả công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên

Giáo dục lý tưởng cách mạng, lối sống văn minh - văn hóa cho thế hệ trẻ luôn được Đảng, Nhà nước, gia đình, nhà trường và toàn xã hội quan tâm. Chỉ thị số 42-CT/TW, ngày 24-3-2015, của Ban Bí thư, “Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 - 2030” có vai trò, ý nghĩa rất quan trọng đối với sự nghiệp cách mạng hiện nay. Đó là sự cụ thể hóa, tiếp nối tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh và các quan điểm của Đảng trong các giai đoạn trước. Vì vậy, hiện nay đề nâng cao hiệu quả công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên Việt Nam chúng ta cần:

Trước tiên, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, hiệu lực quản lý nhà nước về thanh niên và công tác giáo dục thanh niên; coi trọng xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở.

Đề nâng cao vai trò lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thì tổ chức cơ sở đảng phải thật sự lớn mạnh, đổi mới phương thức lãnh đạo, nghiên cứu một cách sâu sắc về thanh niên trên nhiều góc độ, phương diện để có chủ trương, biện pháp công tác sát thực tiễn. Công tác lãnh đạo thanh niên của các cấp ủy phải không ngừng được đổi mới, nâng cao tính khoa học, kết hợp sự mềm dẻo, kiên nghị, gần gũi với thanh niên. Bên cạnh đó, cần tăng cường công tác điều hành, kiểm tra việc thực thi đường lối, chủ trương, chiến lược thanh niên và thực hiện Luật Thanh niên, các chính sách, nghị quyết về công tác thanh niên, cũng như sự cụ thể hoá chương trình lãnh đạo của cấp ủy, tổ chức đảng trong công tác thanh niên và công tác xây dựng Đoàn trong thời kỳ mới. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhắc nhở cán

bộ, đảng viên trong mỗi chi bộ phải trực tiếp chăm lo giáo dục, xây dựng, cùng cố tổ chức đoàn, “Chi bộ là nền móng của Đảng, chi bộ tốt thì mọi việc sẽ tốt... *Đoàn viên và các đội thanh niên xung phong* phải là cánh tay của chi bộ, xung phong đi đầu trong sản xuất, chiến đấu”⁽¹¹⁾, thể hiện vai trò giữa xây dựng Đảng và xây dựng tổ chức Đoàn có mối liên hệ chặt chẽ, cần được tiến hành đồng thời và có tác động qua lại, bổ sung và bổ khuyết cho nhau, là khâu then chốt để giúp Đảng thực hiện nhiệm vụ, tập hợp đoàn kết, giáo dục thanh niên, huy động mọi nguồn lực trẻ vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Tiếp tục đổi mới phương thức giáo dục pháp luật và ý thức công dân cho thanh niên, góp phần hình thành lối sống “sống và làm việc theo pháp luật”, giúp thanh niên thực hiện tốt hơn quyền và nghĩa vụ công dân; đồng thời, giáo dục, cổ vũ thanh niên gương mẫu chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật lao động, tôn trọng quy ước cộng đồng, tuân thủ nội quy, quy định của tổ chức. Tổ chức rộng rãi các hình thức tư vấn và trợ giúp pháp lý cho thanh niên, nhất là thanh niên nông thôn, thanh niên khu vực đô thị và các khu chế xuất, khu công nghiệp.

Thứ hai, nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo; giáo dục chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng.

Làm cho thanh niên nhận thức đầy đủ, đúng đắn tính khoa học, cách mạng, giá trị trường tồn của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Bởi, chủ nghĩa Mác - Lê-nin là học thuyết khoa học mang tính cách mạng triệt để, chỉ ra mục tiêu, con đường, phương pháp để giải phóng giai cấp và giải phóng con người khỏi mọi áp

(11) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 15, tr. 278

bức, bắt công, xây dựng một xã hội mới bình đẳng, văn minh, tạo điều kiện cho con người phát triển. Từ rất sớm, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đặt ra yêu cầu đối với thanh niên phải học tập, nghiên cứu để nâng cao trình độ của mình về chính trị, văn hóa, kỹ thuật, nghiệp vụ. “Thanh niên phải chuẩn bị làm người chủ nước nhà. Muốn thế phải ra sức học tập chính trị, kỹ thuật, văn hóa, trước hết phải rèn luyện và thấm nhuần tư tưởng xã hội chủ nghĩa, gột rửa cá nhân chủ nghĩa”⁽¹²⁾. Để thực hiện được điều này, đòi hỏi cần huy động nhiều nguồn lực xã hội, đầu tư ngân sách thỏa đáng để xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, tạo điều kiện để thế hệ trẻ có môi trường học tập, rèn luyện, phấn đấu, trưởng thành; đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng dịch vụ thị trường lao động; tín dụng ưu đãi cho thanh niên vay lập nghiệp.

Công tác giáo dục, bồi dưỡng nghề cần chú trọng vào việc định hướng nghề và dạy kỹ thuật nghề cơ bản cho thanh niên. Hiện nay, thanh niên đi học nghề chủ yếu theo sở thích, không phù hợp với yêu cầu phát triển của địa phương, từ đó họ tìm cách ra thành phố kiếm việc làm. Vì vậy, cần chú trọng đến các trung tâm hướng nghiệp, trung tâm khuyến nông và dạy nghề sản xuất, nghề truyền thống... Đối với thanh niên nông thôn, cần tổ chức các lớp tập huấn, tọa đàm phổ biến kỹ thuật về trồng trọt, chăn nuôi thông qua các buổi sinh hoạt Đoàn, sinh hoạt Hội, câu lạc bộ...

Thứ ba, xây dựng môi trường xã hội lành mạnh, tạo điều kiện cho thanh niên nâng cao đời sống văn hóa tinh thần, phát triển toàn diện.

Thanh niên - thế hệ tiêu biểu cho “sức sống” của một dân tộc, vì vậy cần tạo điều kiện tốt nhất cho thanh niên phát triển.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Một điều rất quan trọng mà thanh niên ta phải nhận rõ là dưới chế độ tư bản, đế quốc và phong kiến quyết không thể có một phong trào thanh niên tốt đẹp như phong trào này. Chỉ có dưới chế độ xã hội chủ nghĩa của chúng ta thì mới phát động được lực lượng và tài năng của nhân dân, của thanh niên và biến họ thành con người mới xây dựng một xã hội mới”⁽¹³⁾. Đất nước bước vào giai đoạn phát triển mới, tạo môi trường lành mạnh cho thanh niên có điều kiện phát triển toàn diện là vấn đề cấp bách. Để làm được điều này, trước hết phải cụ thể và tổ chức thực hiện đầy đủ và hiệu quả Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XII gắn với thực hiện Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18-5-2021, của Bộ Chính trị, “Về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15-5-2016, của Bộ Chính trị, “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh””, tạo môi trường chính trị lành mạnh, củng cố niềm tin cho thanh niên. Tập trung giải quyết những vấn đề xã hội bức xúc, tạo chuyên biến trong phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội, an toàn giao thông, bảo vệ môi trường sống,... góp phần xây dựng môi trường văn hóa, lành mạnh, hình thành lối sống văn hoá trong thanh niên. Thường xuyên tổ chức các hội thi, hội diễn, liên hoan văn nghệ trong thanh niên. Định kỳ tổ chức các nhóm tuyên truyền ca khúc cách mạng, đội văn nghệ tuyên truyền phục vụ thanh niên vùng sâu, vùng xa... Bên cạnh đó, thanh niên hãy luôn xung kích tiến lên trong học tập, lao động, sản xuất, chiến đấu, góp sức xây dựng quê hương, đất nước ta ngày càng đàng hoàng hơn, to đẹp hơn, xứng đáng với

(12), (13) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t. 12, tr. 19, 530

kỳ vọng và niềm tin yêu của Đảng, Bác Hồ và nhân dân cả nước đối với thế hệ trẻ⁽¹⁴⁾.

Thứ tư, tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh niên.

Tiếp tục tăng cường, tạo chuyển biến tích cực, toàn diện trong hoạt động giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng góp phần xây dựng thế hệ thanh niên, thiếu niên, nhi đồng có đạo đức trong sáng, lối sống văn hóa, tuân thủ pháp luật, bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định lý tưởng cách mạng; có trách nhiệm đối với bản thân, gia đình và xã hội, có kỹ năng sống, kỹ năng nghiệp nghiệp, tay nghề cao⁽¹⁵⁾. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh phải quan tâm bồi dưỡng lý tưởng, đạo đức cách mạng cho thanh niên, làm cho họ nhận thức được rằng, “Trước hết phải yêu Tổ quốc, yêu nhân dân. Phải có tinh thần dân tộc vững chắc và tinh thần quốc tế đúng đắn. Phải yêu và trọng lao động. Phải giữ gìn kỷ luật”⁽¹⁶⁾. Để làm được điều này phải tăng cường giáo dục truyền thống văn hóa, lịch sử của Đảng và dân tộc, hun đúc tình yêu quê hương, đất nước trong thanh niên. Mỗi thanh niên Việt Nam cần luôn tự trau dồi đạo đức cách mạng, khiêm tốn, chống kiêu căng tự mãn, chống lãng phí, xa hoa, chuyên cần trong lao động, học tập, công tác...

Đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị nhằm bồi dưỡng, rèn luyện, nâng cao nhận thức và bản lĩnh chính trị cho đoàn viên, thanh niên. Nội dung giáo dục phải gần gũi, thiết thực; phương thức giáo dục phải gợi mở cho đoàn viên, thanh niên tìm hiểu, trao đổi có tranh luận, coi trọng giáo dục bằng hoạt động thực tiễn thông qua các phong trào thi đua yêu nước. Triển khai cho đoàn viên, thanh niên học tập lý luận chính trị, quán triệt đường

lối và các nghị quyết của Đảng; đấu tranh chống các quan điểm sai trái, bảo vệ cương lĩnh, mục tiêu lý tưởng và vai trò lãnh đạo của Đảng; tổ chức các diễn đàn thanh niên, tạo điều kiện để đoàn viên, thanh niên bày tỏ ý kiến và nâng cao nhận thức chính trị của mình.

Thứ năm, nâng cao ý thức tự giác trau dồi, giác ngộ lý tưởng cách mạng và trách nhiệm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thanh niên hiện nay.

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng, có ý nghĩa chiến lược lâu dài của cả hệ thống chính trị, của toàn Đảng, toàn dân ta. Đội ngũ thanh niên, đảng viên trẻ phải là lực lượng nòng cốt, tiên phong, gương mẫu đi đầu tham gia đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Mỗi Đảng viên trẻ phải là trung tâm của trí tuệ, hạt nhân của sự đoàn kết; giữ vững niềm tin khoa học vào chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh; tăng cường đăng tải những thông tin chính thống, lan tỏa những thông điệp tốt đẹp mỗi ngày, đồng thời phản bác những thông tin sai trái, phiến diện của các thế lực thù địch trên không gian mạng. Bên cạnh đó, tổ chức Đoàn - Hội cấp cơ sở cần phát huy hơn nữa vai trò, thể hiện thông qua việc đề xuất, triển khai những chương trình, hoạt động, mô hình, giải pháp cụ thể, ý nghĩa, thiết thực. □

(14) Xem: Nguyễn Phú Trọng: “Tiếp nối mạch nguồn truyền thống vẻ vang 90 năm, thế hệ trẻ hãy xung kích tiến lên, góp sức xây dựng quê hương, đất nước, xứng đáng với kỳ vọng và niềm tin yêu của Đảng, Bác Hồ và nhân dân”, *Tạp chí Cộng sản*, số 963, tháng 4-2021

(15) Quyết định số 1895/QĐ-TTg, ngày 11-11-2021, của Thủ tướng Chính phủ, “Về phê duyệt Chương trình “Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng giai đoạn 2021 - 2030””

(16) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 9, tr. 265